

Els herois de les J. E. R. E. C.

En l'ofrena constant que de la seva vida fa la nostra joventut per una causa de Pàtria i de Llibertat, cada dia que passa la J. E. R. E. C. sent més feixuc el noble pes i més alt l'heroisme dels seus homes que cauen en la lluita contra l'opressió. No fa molt temps, eren Ramon Borràs, Pere Garcia i Garcia, Joan Navarro i Costabella, Emilí Mayoral i Pujol... i una llista llarguíssima de companys de tots els fronts. Avui, amb les darreres noves, ens arriba la de la mort de Joaquim Nadal i de Joan Tort. L'assoliment dels objectius de l'Exèrcit del Poble no permetrà que l'invasor trepitgi la terra on reposen en pau aquests lluitadors de Catalunya.

JOAQUIM NADAL BURES

Un altre company dels que ens deixen en sacrifici de la seva vida en aquesta lluita, a la qual ens llençaren els eterns enemics de la nostra terra.

Joaquim Nadal militava al Casal « La Llar » des de la seva fundació. El 6 d'octubre demostrà el seu tremp i les seves conviccions, i no era dels que hagués de desmentir els seus sentiments. Per Joa-

quim Nadal allò que comptava era l'acció posada al servei d'un ideal. I l'ideal que ell sentia era Catalunya.

Quan vingué el 19 de juliol, ell, que es trobava a Barcelona amb permís, no dubtà un instant. Sabia anticipadament quin era el seu deure, i sortí al carrer, al costat dels qui combatieren els militars que havien arribat a creure que podien convertir el nostre poble en una sucursal africana. Després, un cop dominada la rebel·lió a Catalunya, s'organitzaren les primeres columnes i en una d'elles marxà Joaquim Nadal.

Fou dels que també en els fronts de combat s'adonà que calia orientar la nostra actuació cap a organitzar un exèr-

cit i quan el Govern de la Generalitat creà l'Escola Popular de Guerra, ell va ésser dels que hi ingressaren. Sortí amb el grau d'alferes i al front ascendí primer a tinent i ara darrerament a capità.

Viu encara en nosaltres el record de les converses tingudes amb ell en el darrer viatge que féu a Barcelona. Parlàrem de les Joventuts, de llur orientació, dels neigs i anhels que dirigien la seva actuació i ell, que acabava d'arribar del front amb uns dies de permís, ens digué com li plavia de tornar-se'n a les trinxeres amb la satisfacció de poder explicar als companys tot el que nosaltres li dèiem. Dels seus llavis sortiren paraules d'encoratjament. I en despedir-nos amb aquell optimisme tant seu ens reiterà la seva fe en la victòria. No l'ha poguda veure. Joaquim Nadal ha mort lluitant contra els enemics de les nostres llibertats i les J. E. R. E. C., que senten tot el dolor per la pèrdua de l'amic, senten també tot l'orgull d'aquesta actuació noble i decidida posada al servei de Catalunya.

JOAN TORT I CASALINS

Farlete. En una de les poques cases respectades per la metralla feixista, uns quants homes cremen llurs retines amb els reflexos del paper mal il·luminat per una modesta llàntia d'oli. Un d'ells és l'incausable Comissari de Guerra, els altres els seus col·laboradors. Heus ací llur cambra de treball. Davant d'una taula on tot hi és ordenat amb una meticulositat característica, hi seu el seu Sergent Joan Tort i Casalins. Repassa la correspondència dels companys, silenciosament, discretament, com sols ell ho sap fer. Classifica les còpies; posa al corrent els arxius... Joan Tort era model·le en totes les seves accions.

No malmestia ni un sol instant de lleure. Donava goig de veure'l en aquests moments, en què fullejava sempre els millors

volums de la Biblioteca, avariats en no malversar el temps.

Les seves màximes preocupacions: L'esdevenidor de Catalunya i el futur d'aquella llar que havia acabat de crear pocs dies abans de reincorporar-se al seu lloc.

Joan Tort, exemple de companyonia, caràcter afable per essència, no tenia adversaris ni en podia tenir. Solament se li veia ombrear la cara quan parlàvem dels botxins que han desfermat aquesta guerra.

Per a condemnar-los ho feia amb mots tallants, concisos, però nets de groixudeses. Fins i tot per l'enemic Joan Tort era correcte.

A les dotze d'un migdia d'hivern, l'aviació feixista, sobrevolà les runes d'aquest poble. Una vegada més el fatídic ronc dels Junkers, anunciava llurs criminals intencions. El temps era justíssim. Un minut, trenta, quinze, deu segons... « Ja els tenim al damunt! Llemcem-nos a terra! » — Foren els darrers mots de Joan Tort.

La mort no volgué ésser tan crudel amb ell com els seus assassins. Caigué talment colpit per un llamp. La metralla feixista no li pogué arrencar l'ensenyà de la Pàtria Catalana, que sempre portava damunt del seu cor. Xopa de sang serà per, nosaltres un símbol preuat.

En un recó del cementiri de Farlete, hi ha una tomba senzilla. Al seu damunt el nostre darrer homenatge; amb lletres gravades al foc hom pot llegir:

« Ací reposa en pau, el Sergent Joan Tort i Casalins ». El seu record viurà per sempre més amb aquells companys que compartiren les seves alegries i les seves sofrències, en aquests moments terribles del crim col·lectiu que és la guerra.

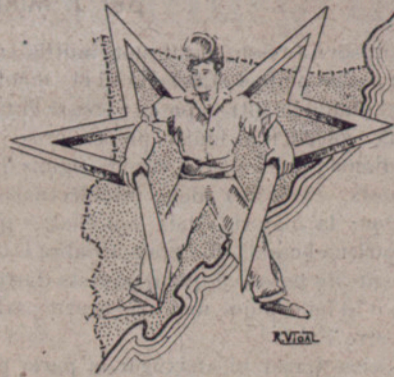
VÍLOSA

Farlete, 16 desembre del 1937.

ORIENTACIÓ NACIONAL

Carta oberta a N'Emili Perelló

Per Ernest Espèitx.

(... però sempre amb els pensaments a Catalunya, en aquesta Catalunya tan menyspreada per tots... però per tots tan desitjada...)

... Si, volgut germà, sempre amb el pensament fit en aquesta nostra Pàtria, que un sí dissortat ha fet, tant com menyspreada, desitjada, anhelada, cobejada...

Amb uns instints que no són d'amor, perquè no és l'amor qui els inspira, amb fruïció d'interès barroc perquè cap sentiment tendrirol els endolceix, perquè cap lligam mortal els guia, perquè voluntàriament s'han immunitzat d'una imprescindible comprensió.

... Sempre amb el pensament en la Catalunya Eterna, superant les llunyanies que un deure t'ha imposat, esmortint les estridències que et volten materialment amb l'espiritualitat d'un record constant, incommovible, etern, com la mateixa teva Pàtria...

Perquè aquest record no deixa fins que la vida mateixa acaba, perquè és el company etern que quan més dura és la lluita, més enforteix l'alè que et fa fort i que t'aguanta...

Perquè et proporciona la forlitud en les hores de lluita dura, quan defalliria el cos cansat, sense el suport d'una ànima jove que pensa en la terra, Mare vella, que fita en un infinit on la teva mirada esguarda...

Perquè ella és el sagrari del teu cor de jove ardent, de tot el que en aquest món fa digna la teva existència, que enllaçada en ella et fa existir, que sense aquest llaç, no existeixes...

Que t'aculleix quah retornes, que exigeix el teu retorn, que diu al món que ets fill seu, que un fill no es pot perdre a cap mare, que ella t'ha parit a tu, que a ella sols pertanyes.

Pensament, romàn fit a Catalunya! Si un jorn de dolor tingui al deixar-te, Mare Pàtria, amb quin gaudi i quin goig no et retrobo, excelsa terra Catalana!

fraternació amb la població civil. Parla ren els soldats, els Comissaris, els Caps militars i les autoritats civils de tots els llogarrets i pobles de primeres i segones línies de combat.

I els catalans, enmig d'aquestes manifestacions d'entusiasme, ens sentíem encara molt més corpesos per l'empta inconfundible de sang catalana que ha-

via precipitat la caiguda de Terol.

Ara, Terol... demà, Ossa, Saragossa, Navarra... i el Nord. Nosaltres no volem córrer, però anem segurs vers el nostre únic objectiu: la reconquesta de tot el territori de l'Estat Espanyol i l'aixafament total del feixisme.

Terol al·liona, i palesa la nostra potencialitat militar.

Terol, realitat viva del nostre exèrcit

Terol ha caigut. Fa dies que aquesta ciutat s'ha incorporat a la República. I és precisament quan l'episodi ha esdevingut que nosaltres, deslligats de l'emoció natural dels primers moments, volem recordar fredament l'esclat d'entusiasme dels nostres combatents arreu dels fronts d'Aragó.

Poc després de rebre per ràdio la notícia oficial de la presa de Terol, visitàrem alguns parapets i avançadetes de la nostra Divisió. Arreu optimisme, visques, cançons populars i himnes volguts. Ni la neu ni el fred impossibilita franques i espontànies manifestacions. Abraçades, encaixades i pertot el mateix ambient. Els soldats de la nostra Divisió haguessin volgut començar immediatament l'atac per aquell sector. Soldats, oficials, classes, tropa i Comissaris. Tots aplegats sota la bandera de la victòria.

La presa de Terol venia a esmicolar tot un seguit de suposicions i falsatets que la facció s'havia encarregat d'escampar per l'estranger.

Terol volia dir moltes coses. Terol, significava l'existència positiva d'un exèrcit potent i disciplinat. Terol posava als ulls dels escèptics estrangers una tècnica militar completament espanyola.

I Terol, realitat viva del nostre exèrcit, era commemorat arreu dels nostres fronts com un escaló cabdal de la re-

conquesta del territori a mans dels traïdors i mercenaris estrangers.

Organitzàrem mifings i actes de con-

ARA!!

Any II 4.ª època N.º 13

Redacció i Administració:

Rambla de Catalunya, 24
Telèfon 22967

Barcelona, 6 de gener del 1938

Preu: 0'20 ptes.

Imp. Elzeviriana E. C. - Torres Amat, 9.

Les J. E. R. E. C. lluiten contra l'anti-Catalunya de l'altra banda de les trinxeres i la d'ací